

Μάθημα Προετοιμασίας για τον Διαγωνισμό SEEMOUS 2024
Επιμέλεια: Προδρομίδης Κυπριανός-Ιάσων

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ

1. Θεωρούμε έναν άδειο 2024×2024 πίνακα. Δύο παίκτες A και B παίζουν το εξής παιχνίδι: Ξεκινώντας από τον A και παίζοντας εναλλάξ, επιλέγουν μια κενή θέση του πίνακα και τη γεμίζουν με κάποιον πραγματικό αριθμό. Αν ο πίνακας που προκύπτει στο τέλος είναι αντιστρέψιμος κερδίζει ο A, διαφορετικά κερδίζει ο B. Να εξεταστεί ποιος από τους δύο παίκτες έχει στρατηγική νίκης.
2. Θεωρούμε $A_1, A_2, \dots, A_{n+1}$ υποσύνολα του $\{1, 2, \dots, n\}$. Να αποδειχθεί ότι υπάρχουν υποσύνολα $I, J \subseteq \{1, 2, \dots, n+1\}$ ξένα μεταξύ τους για τα οποία ισχύει

$$\bigcup_{i \in I} A_i = \bigcup_{j \in J} A_j.$$

3. Θεωρούμε πίνακα $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ για τον οποίο ισχύει $A^3 = A + I_n$. Να αποδειχθεί ότι $\det(A) > 0$.
4. Θεωρούμε ακολουθία πινάκων $(A_n)_{n=1}^\infty$ η οποία ορίζεται αναδρομικά ως εξής:

$$A_1 = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \text{ και για } n \geq 1, A_{n+1} = \begin{pmatrix} A_n & I_{2^n} \\ I_{2^n} & A_n \end{pmatrix}.$$

Να αποδειχθεί ότι κάθε πίνακας A_n έχει ακριβώς $n+1$ διακεκριμένες ιδιοτιμές, $\lambda_0 < \lambda_1 < \dots < \lambda_n$ με πολλαπλότητες $\binom{n}{0}, \binom{n}{1}, \dots, \binom{n}{n}$, αντίστοιχα.

5. Θεωρούμε πίνακες $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ για τους οποίους το $A + xB$ είναι μηδενοδύναμος πίνακας για $n+1$ διαφορετικές τιμές του x . Να αποδειχθεί ότι οι A, B είναι μηδενοδύναμοι.
6. Ο πίνακας $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ ονομάζεται *καλός* αν για κάθε πίνακα $X \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ υπάρχουν μοναδικοί πίνακες $Y, Z \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ για τους οποίους ισχύει
  - $X = Y + Z$.
  - $AY = YA$.
  - $AZ = -ZA$.

Να αποδειχθεί ότι ένας πίνακας A είναι καλός $\Leftrightarrow$ υπάρχει $\lambda \neq 0$ τέτοιος ώστε $A^2 = \lambda I_n$.

7. Να βρεθούν όλοι οι θετικοί ακέραιοι n με την εξής ιδιότητα: Υπάρχουν αντιστρέψιμοι πίνακες $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ για τους οποίους ισχύει η σχέση

$$AB - BA = B^2A.$$

8. Να βρεθούν όλες οι επί συναρτήσεις $f : \mathcal{M}_n(\mathbb{R}) \rightarrow \{0, 1, \dots, n\}$ για τις οποίες ισχύει η σχέση

$$f(XY) \leq \min\{f(X), f(Y)\}, \text{ για όλους τους πίνακες } X, Y \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}).$$

9. Θεωρούμε A το Jordan Block διάστασης n της ιδιοτιμής 0 και $L_A : \mathbb{C}^{n \times n} \rightarrow \mathbb{C}^{n \times n}$ τη γραμμική απεικόνιση με τύπο $L_A(X) = AX - XA$. Να βρεθεί το χαρακτηριστικό πολυώνυμο της L_A .

10. Θεωρούμε έναν πρώτο αριθμό p και έναν πίνακα $A \in \mathbb{Q}^{p \times p}$, για τον οποίο ισχύει $\det(A^p + I_p) = 0$ και $\det(A + I_p) \neq 0$. Να αποδειχθεί ότι το $\text{tr}(A)$ είναι ιδιοτιμή του $A + I_p$.
11. Δίνεται ορθογώνιος πίνακας $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$. Για κάποιο μοναδιαίο διάνυσμα $u \in \mathbb{R}^n$, θέτουμε $B = I_n - 2uu^T$. Να αποδειχθεί ότι το 1 είναι ιδιοτιμή του A ή του AB .
12. Θεωρούμε πίνακες A, B διάστασης n για τους οποίους $AB^2A = AB$. Να αποδειχθεί ότι

$$(AB)^2 = AB.$$

13. Θεωρούμε πίνακες $A, B, C, D \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ για τους οποίους ισχύουν οι σχέσεις

$$AC - BD = I_n \text{ και } AD + BC = O_n.$$

Να αποδειχθεί ότι

$$(\alpha') \quad CA - DB = I_n \text{ και } DA + CB = O_n.$$

$$(\beta') \quad \det(AC) \geq 0 \text{ και } (-1)^n \det(BD) \geq 0.$$

14. Θεωρούμε πίνακα $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$ για τον οποίο ισχύει η σχέση

$$A + A^* = A^2 A^*.$$

Να αποδειχθεί ότι ο A είναι ερμιτιανός πίνακας.

15. Θεωρούμε θετικά ημιορισμένους μιγαδικούς πίνακες A, B ίδιας διάστασης. Να αποδειχθεί ότι

$$\det(A + B) \geq \det(A) + \det(B).$$

ΑΝΑΛΥΣΗ

16. Για δύο αύξουσες συναρτήσεις $f, g : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ να αποδειχθεί ότι

$$\int_0^1 f(x)g(x)dx \geq \left(\int_0^1 f(x)dx \right) \cdot \left(\int_0^1 g(x)dx \right).$$

17. Να βρεθούν όλοι οι θετικοί πραγματικοί αριθμοί c για τους οποίους υπάρχει συνεχής συνάρτηση $f : [0, 1] \rightarrow [0, \infty)$, όχι ταυτοτικά ίση με 0, για την οποία

$$\int_0^1 x f(x)^2 dx = c \left(\int_0^1 f(x) dx \right)^2.$$

18. Θεωρούμε μια ακολουθία θετικών αριθμών $(a_n)_{n=0}^\infty$ με $a_0 > 0$ και αναδρομικό τύπο

$$a_{n+1} = a_n + \frac{1}{\sqrt[k]{a_n}}, \text{ για κάθε } n \geq 0.$$

Να υπολογιστεί το όριο

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n^{k+1}}{n^k}.$$

19. Θεωρούμε ακολουθία $(a_n)_{n=0}^{\infty}$ η οποία έχει $a_0 = 1$ και αναδρομικά ορίζεται ως

$$a_{n+1} = \sin(a_n), \text{ για κάθε } n \geq 0.$$

Να εξεταστεί ως προς τη σύγκλιση η σειρά $\sum_{n=0}^{\infty} a_n^2$.

20. Θεωρούμε ακολουθία θετικών πραγματικών αριθμών $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ για την οποία η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ συγκλίνει. Να αποδειχθεί ότι και η σειρά

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n^{n/(n+1)}$$

συγκλίνει.

21. Έστω A το σύνολο των θετικών ακεραίων που δεν περιέχουν το ψηφίο 9 στη δεκαδική τους αναπαράσταση. Να εξεταστεί ως προς τη σύγκλιση η σειρά

$$\sum_{a \in A} \frac{1}{a}.$$

22. Να βρεθούν όλες οι παραγωγίσιμες συναρτήσεις $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ που ικανοποιούν τη σχέση

$$(b - a)f'(\sqrt{ab}) = f(b) - f(a), \text{ για κάθε } a, b > 0.$$

23. Θεωρούμε ακολουθία θετικών πραγματικών $(a_n)_{n=1}^{\infty}$. Να αποδειχθεί ότι η σχέση

$$1 + a_n > \sqrt[n]{2} \cdot a_{n-1}$$

ισχύει για άπειρους n .

24. Για κάθε $n \in \mathbb{N}$, θέτουμε

$$x_n = \frac{n!}{\sqrt{n}} \cdot \left(\frac{e}{n}\right)^n.$$

Να αποδειχθεί ότι η ακολουθία $(x_n)_{n=1}^{\infty}$ συγκλίνει.

25. Έστω $a, b > 0$. Να υπολογιστεί το όριο

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{a \sin(x)^{2n} + b \cos(x)^{2n}} dx.$$

26. Για κάποιον $p > 0$ θέτουμε

$$a_n = \frac{1}{n^p} \int_0^n |\sin(\pi x)|^x dx.$$

Να βρεθούν όλες οι τιμές του p για τις οποίες η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ συγκλίνει.

27. Για κάθε $n \geq 1$, θέτουμε

$$\alpha_n = \int_0^1 1 - (1 - t^n)^{1/n} dt.$$

Να εξεταστεί ως προς τη σύγκλιση η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$.

28. Θεωρούμε συνάρτηση $f : [1, \infty) \rightarrow (0, \infty)$, η οποία ικανοποιεί τη σχέση

$$\int_1^t f(x)dx \leq ct^2,$$

για κάθε $t > 0$. Να αποδειχθεί ότι

$$\int_1^\infty \frac{1}{f(x)}dx = \infty.$$

29. Να εξεταστεί αν υπάρχει υποσύνολο A του $\mathbb{N} \cup \{0\}$ για το οποίο ισχύει η σχέση

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^x} \sum_{n \in A} \frac{x^n}{n!} = 1.$$

30. Θεωρούμε συνάρτηση $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει ότι $a \leq f(x) \leq b$ για κάθε $x \in [0, 1]$ και ότι

$$\int_0^1 f(x)dx = 0.$$

Να αποδειχθεί ότι για κάθε $\lambda > 0$ ισχύει η σχέση

$$\int_0^1 e^{\lambda f(x)} dx \leq \exp\left(\frac{\lambda^2(b-a)^2}{8}\right).$$